



นิทานสุภาษิตจีน (141) 成语故事 (一四一)

นิทานสุภาษิตจีนที่ "เรียนไทยได้จีน" จะนำเสนอในฉบับนี้คือ 图穷匕见/圖窮匕見 tú qióng bǐ xiàn (ดู ฉยง ปี่ เซียน) โดย คำว่า 图/圖 tú (ดู) แปลว่า ภาพ แผนที่ 穷/窮 qióng (ฉยง) แปลว่า ขาดจน ในที่นี้หมายถึง ถึงที่สุดแล้ว สิ้นสุด 匕 bǐ (ปี่) แปลว่า มีดสั้น 见/見 xiàn (เซียน) คำนี้มาจากคำว่า 现/現 Xiàn แปลว่า ปรากฏ เมื่อนำมารวมกันแปลตรงตัวหมายถึง ซ่อนมีดสั้นไว้ในผ้าแผนที่ เมื่อคลี่แผนที่จนสุดแล้ว มีดก็จะปรากฏออกมา อาจจะแปลว่า เมื่อถึงที่สุดแล้วความจริงก็จะปรากฏ หรือทางงอก หรืออดหน้ากา ออกมา อ่านรายละเอียดจากนิทานสุภาษิตนี้

จีนในยุคปลายสมัยรัฐศึก 战国后期/戰國後期 Zhàn Guó hòuqī จ้าน กั๋ว ให่วซี รัฐฉินเข้มแข็งขึ้นจนโค่นล้มรัฐข้างเคียงบางรัฐได้ ทำให้รัฐที่เหลือต่างก็ตื่นตระหนกกันยิ่งนัก จึงมีการรวมกลุ่มร่วมมือกันเป็นพันธมิตร เพื่อที่จะช่วยกันต่อต้านอำนาจของรัฐฉิน เหมือนคำโบราณที่ว่ารวมกันเราอยู่ แยกกันเราตาย แต่ก็อย่างไร รัฐฉินอยู่ในช่วงขาขึ้น ทำการสิ่งใดก็มักประสบความสำเร็จเสมอ รัฐฉินเองก็รู้ว่าความเป็นพันธมิตรของรัฐต่างๆ นั้น ทำการสิ่งใดก็มักประสบความสำเร็จ



(ที่มาภาพ : <http://image.baidu.com/search>)

เสมอ นับเป็นอุปสรรคต่อการรวมแผ่นดิน และเป็นภัยต่อความมั่นคงของรัฐฉินเอง จึงหาอุบายต่างๆ ที่จะสร้างความแตกแยกขึ้นในกลุ่มพันธมิตร จนสุดท้ายรัฐฉินก็ทำสำเร็จ สร้างความแตกแยก และแยกรัฐเหล่านั้นออกจากกันได้ จากนั้นก็ค่อยๆ ตีกินทีละเมือง ทีละรัฐ โดยเริ่มจากรัฐฮัน 韩国/韓國 Hán Guó (ฮาน กั๋ว) และรัฐจ้าว 赵国/趙國 Zhào Guó (จ้าว กั๋ว) ถึงตอนนี้แต่ละรัฐก็ดิ้นรน

หาทางรอด ไม่อาจที่จะอาศัยเพื่อนบ้านช่วยรบได้อีก ที่รัฐเยียน 燕国/燕國 Yān Guó (เยียน กั๋ว) ตั้งอยู่ที่ทิศตะวันออกเฉียงเหนือสุดของรัฐฉิน ก็คิดที่จะหาทางต่อสู้กับรัฐฉิน โดยองค์ชายแห่งรัฐเยียนนามว่า ไท่จื่อตัน 太子丹 Tàizǐ Dān ผู้ที่เคยถูกส่งไปเป็นตัวประกันที่รัฐฉินมาก่อน ได้คิดหาวิธีที่จะสมบการรุกคืบของรัฐฉินได้วิธีหนึ่ง นั่นคือ การลอบสังหารกษัตริย์แห่งรัฐฉิน ผู้ซึ่งต่อมาก็คือ จักรพรรดิฉินซีฮ่องเต้ เพราะองค์ชายคิดว่า หากสามารถสังหารกษัตริย์รัฐฉินได้ ทุกอย่างก็จะจบสิ้น เขาจึงแอบส่งยอดนักฆ่าสองคนเดินทางไปรัฐฉิน โดยคนหนึ่งนามว่า จิงเคอ 荆轲/荆軻 Jīng Kē กับ ฉินอู่หยาง 秦舞阳/秦舞陽 Qín Wǔyáng โดยจิงเคอนั้นเป็นจอมยุทธ์ที่พร้อมจะทำทุกอย่างเพื่อรัฐ ส่วนฉินอู่หยางนั้นเป็นนักฆ่าที่กล้าหาญยิ่งของรัฐเยียน ทั้งสองรับการแต่งตั้งให้เป็นทูตแห่งรัฐเยียน เพื่อเดินทางไปผูกมิตรกับรัฐฉิน พร้อมนำสิ่งของที่รัฐฉินต้องการไปด้วย นั่นคือหัวของฟาน ยหวิซี 樊於期 Fán Yúqī ขุนพลผู้แปรพักตร์จากรัฐฉิน ที่รัฐฉินประกาศว่าหากใครเอาหัวของขุนพลฟานไปรัฐฉินได้ ก็จะมีรางวัลอย่างงาม และบังเอิญฟาน ยหวิซีก็มาอยู่ที่รัฐเยียนนี้เอง ของชิ้นที่สองที่พวกเขาไปด้วยคือแผนที่เมืองตู่กั่ง 督亢 Dū kàng ซึ่งเป็นดินแดนที่รัฐฉินต้องการ เมื่อทั้งสองนำของเหล่านี้ไป รัฐฉินก็ต้อนรับอย่างยิ่งใหญ่ ทั้งสองคนเข้าเฝ้ากษัตริย์อย่างใกล้ชิด แต่ระหว่างที่เดินเข้าสู่ห้องพระโรงนั้น ฟาน ยหวิซีเกิดอาการตื่นตระหนกหน้าซีดเหงื่อออก เป็นที่ผิดสังเกต จึงถูกกักตัวไม่ได้เข้าเฝ้า ส่วนจิงเคอนั้นยังสงบนิ่ง จึงได้เข้าเฝ้าถวายกล่องบรรจุศีรษะของฟาน ยหวิซี ต่อด้วยแผนที่เมืองตู่กั่ง เมื่อจิงเคอกำลังคลี่แผนที่จนถึงที่สุดนั้น มีดสั้นเล่มเล็กก็ปรากฏออกมา กษัตริย์ฉินตกใจรีบกระโดดถอยหลัง ส่วนจิงเคอคว้ามีดสั้นนั้นได้ก็รีบกระโจนเข้าแทง จนเกิดการต่อสู้กัน ความโกลาหลเกิดขึ้นไปทั่วห้องพระโรง สุดท้ายจิงเคอก็ถูกสังหาร ส่วนตัวกษัตริย์แห่งรัฐฉินปลอดภัย ส่วนเจ้าชายไท่จื่อตันผู้วางแผนก็โดนประหารชีวิตโดยพระบิดาของตน เพื่อให้รัฐฉินรู้ว่ามันเป็นแผนของเขาเอง ไม่เกี่ยวกับราชสำนัก ทั้งนี้ก็เพื่อความปลอดภัยของรัฐฉินนั่นเอง

ข้อคิดจากประโยคสุภาษิตนี้
成语比喻: 事情发展到最后, 真相就会显露出来。

成語比喻: 事情發展到最後, 真相就會顯露出來。

Chéngyǔ bǐyù: Shìqíng fāzhǎn dào zuìhòu, zhēnxiàng jiù huì xiǎnlù chūlái.

เฉิงหยี่ ปี่ยี่ : ฉื่อฉิง ฟาจ่าน เต้า จู้ยี้ไห่ว, เจินเซียง จี้ หุ้ย เสียนลู่ ซูโหลสุภาษิตเปรียบว่า เมื่อสิ่งต่างๆ ดำเนินจนถึงจุดสิ้นสุด ความจริงก็จะถูกเปิดเผยออกมา

ประโยคตัวอย่างที่ใช้สำนวนสุภาษิตนี้ เช่น
他的诈伪终有一天会图穷匕见, 露出他的真面目。

他的詐偽終有一天會圖窮匕見, 露出他的真面目。

Tā de zhàwěi zhōng yǒu yītiān huì tú qióng bǐ xiàn, lùchū tā de zhēn miànmù.

ทา เตอะ จ้าเหว้ย จง โหยว อี้ เทียน หุ้ย ดู ฉยง ปี่ เซียน, ลู่ซู ทา เตอะ เจินเมี่ยนมู่

การเสแสร้งหลอกลวงของเขานั้น ต้องมีสักวันที่มันจะถึงจุดจบ แล้วความจริงทุกอย่างก็จะปรากฏออกมา

ศูนย์ภาษาและวัฒนธรรมจีนสิรินธร
มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง